

תכנית לימודים עם התמחות בלימודי תנועה בראיה התפתחותית

מיועדת לבוגרי תואר ראשון בפיזיותרפיה בלבד

התוכנית הבינתחומית לתואר שני בהתפתחות הילד עם התמחות בלימודי תנועה בראיה התפתחותית מיועדת לפיזיותרפיסטים. ים עם ניסיון בעבודה עם ילדים. התכנית מציעה מסלול התמקצעות יחודי בישראל המשלב בין התחומים של התפתחות חברתית-רגשית של הילד וקשר מטפל-ילד-הורה לבין תחומי המוטוריקה והתנועה. התלמידות ים ישתתפו בקורסים של התכנית בהתפתחות הילד וכן בקורסים מהחוג לפיזיותרפיה, בהם הן ירחיבו את הידע על התפתחות, אבחון והתערבות הקשורים למוטוריקה ותנועה של ילדים.

מסלול הלימודים יאפשר לפיזיותרפיסטים ים להעמיק את הידע והכישורים הנדרשים להובלה של צוותים רב-מקצועיים המטפלים בילדים ומשפחותיהם.

הלימודים בתכנית מתקיימים בימי חמישי בקמפוס העיר סמוך לתחנת הרכבת 'מרכז השמונה', ובחלק מהמסמטרים על פי אופן בחירת הקורסים גם בימי רביעי בקמפוס הכרמל.

במסלול עם תזה תדרש שנה שלישית.

מסיימיות התכנית יהיו זכאים לתואר מוסמך בהתפתחות הילד. תחום ההתמחות יצוין על גבי תעודת המוסמך.

מבנה התכנית **נתון לשינויים

מסלול ב' פרויקט גמר	מסלול א' עם תזה	
26 ש"ש"ס	26 ש"ש"ס	קורסי חובה בתכנית בהתפתחות הילד
2 ש"ש"ס		קורס בחירה מתקדם בהתפתחות הילד
10 ש"ש"ס	10 ש"ש"ס	קורסי התמחות במסגרת בחוג לפיזיותרפיה
4 ש"ש"ס	4 ש"ש"ס	קורס חובה אינטגרטיבי של תכנית ההתמחות
42 ש"ש"ס	40 ש"ש"ס	סה"כ

קורסי מבוא וקורסי בחירה מתקדמים בתכנית בהתפתחות הילד*

שם הקורס	מספר ש"ש"ס
קורסים מבואיים - חובה	
הורות והתקשרות	4
פסיכולוגיה התפתחותית למתקדמים	4
שיטות התערבות התפתחותיות	4

התפתחות רגשית חברתית מוקדמת	2
תצפית תינוקות	4
סטטיסטיקה	2
מתודולוגיה במחקר התפתחותי	2
עבודות גמר (לתלמידים במסלול ללא תזה) / סמינר תזה (לתלמידים במסלול תזה)	4
קורסים בחירה מתקדמים	
הדרכה רפלקטיבית	4
יסודות הפסיכותרפיה	2
תצפית ילד, דיאדה וטריאדה	2
הכרות עם המודלים של הזמינות הרגשית של הדיאדה והסתגלות ההורה לאבחנה של ילדו	2
התפתחות שפה	2
ילדים במשפט	2
ילדים בסיכון	2

*נתון לשינויים, בהתאם לתוכנית הלימודים השנתית של התכנית בהתפתחות הילד

קורסי ההתמחות בלימודי תנועה בראייה התפתחותית:

לאור המגוון הרחב של העבודה המעשית של התלמידים, יתאפשר לתלמידים להעמיק את ידיעותיהם בלימודי תנועה בראייה התפתחותית לפי בחירתם מתוך הקורסים שלהלן. עם זאת, סטודנט לא יוכל לצבור יותר מ-6 ש"ס בקורסים בהם מלמד אותו מרצה, זאת על מנת לוודא כי התלמיד ייחשף למגוון תחומי דעת מתוך התחום של לימודי התנועה בראייה התפתחותית:

קורסי בחירה מתכנית הלימודים בפיזיותרפיה (8-10 ש"ס)	
שם הקורס	מספר ש"ס
מבוא ללמידה מוטורית	2
אבחון וטיפול נירולוגי בטווח החיים	2
פגות: ראייה התפתחותית עדכנית בלווי וטיפול**	2
משחק ומשחקיות: ראייה התפתחותית רב-תחומית**	2
לחשוב סביבה לראות הזדמנות בראי ההתפתחות**	2
תרגול גופני בילדים-היבטים פיזיולוגיים	2

	מתקיים פעם בשנתיים במספר ימים מרוכזים, ומתוקשב. אין להירשם גם לקורס וגם לסמינריון
תרגול גופני בילדים בבריאות ובחולי א' + ב' סמינריון	4 שנתי, מתקיים פעם בשנתיים. סמסטר א' במספר ימים מרוכזים. סמס' ב' מתוקשב. אין להירשם גם לקורס וגם לסמינריון. יש להירשם לשני הסמסטרים

*נתון לשינויים, בהתאם לתוכנית הלימודים השנתית של החוג לפיזיותרפיה

**על בסיס מקום פנוי (קורסים עם מספר משתתפים מוגבל).

קורס חובה אינטגרטיבי

המבנה של קורס זה הינו של שני קורסים סמסטריאליים, כל אחד בהיקף של 2 שש"ס, אשר יהוו קורסי
חובה עבור תלמידות תכנית ההתמחות. הקורס הראשון יועבר במסגרת החוג לפיזיותרפיה, השני ינתן
במסגרת התכנית בהתפתחות הילד.

שם הקורס	מספר שש"ס
סוגיות מתקדמות בחקר מדעי התנועה	2
סמינר מחקר מתקדם אינטגרטיבי בהתפתחות הילד	2

סילבוסים מקוצרים

שם הקורס	תכני הקורס
התפתחות הילד – קורסי חובה	
הורות והתקשרות	הבנת תהליכי הורות, שונות בין הורים והקשר להתפתחות תקינה ולא-תקינה של ילדים עם דגש על תיאורית ההתקשרות לאורך מעגל החיים, השלכות להתערבות.
פסיכולוגיה התפתחותית למתקדמים	מטרת הקורס הינה לחשוף את הסטודנט למושגי היסוד בהתפתחות הילד. הקורס ידון בשלבים התפתחותיים בתחומים שונים משלב ההיריון ועד גיל ההתבגרות. כמין כן נדון בהשפעת הסביבה, התורשה, התרבות והחברה על ההתפתחות.
שיטות התערבות התפתחותיות	הקורס יעסוק בתיאוריה וביישום של תוכניות התערבות מפרספקטיבה התפתחותית, תוך התמקדות בתפקידו של המטפל ההתפתחותי כמתכנן, מטמיע ובוחן את האפקטיביות של תוכניות התערבות שונות. הקורס יעסוק לפיכך גם באספקט המחקר של תוכניות התערבות ובאספקט היישומי. כמו כן יעסוק הקורס בקשר שבין מניעה, אבחון והערכה, והתערבות ברמות שונות.
התפתחות רגשית חברתית מוקדמת	קורס זה נסקור תיאוריות העוסקות בהתפתחות רגשית בגיל הרך נבדוק את הביסוס האמפירי ונדון בהשלכות שלהם לגבי התערבות עם ילדים.
תצפית תינוקות	בקורס זה הסטודנטים יתבקשו לצפות בהתפתחות הקשר בין תינוק צעיר והוריו מדי שבוע לאורך שנת הלימודים האקדמית. החומרים

	יובאו לדיון קבוצתי בקבוצות קטנות, וכך נוכל לעקוב אחר התפתחותם של מספר תינוקות במשך השנה. הקורס מלווה את לימודי התיאוריה דרך מגע ישיר, חי וחוויתי עם תינוק והוריו בחודשים הראשונים לחיים.
סטטיסטיקה יישומית	מטרת הקורס הינה להקנות מושגי יסוד בסטטיסטיקה הנדרשים לצורך ארגון, תיאור והסקת מסקנות מנתונים אמפיריים, וכן לצורך הבנה מושכלת וביקורתית של ממצאים המוצגים בפרסומים מדעיים. הדגש בקורס הוא על הצד היישומי של הסטטיסטיקה, ככלי בשירות המחקר ההתפתחותי. הנושאים המרכזיים הנלמדים: סטטיסטיקה תיאורית, סטטיסטיקה היסקית ודרכי יישום סטטיסטי בתכנת SPSS
מתודולוגיה במחקר התפתחותי	קורס זה יתמקד בנייתו והערכת מחקרים בהתפתחות הילד, שיקולים הקשורים לתכנון וביצוע מחקרים התפתחותיים, ושימוש בכלים סטטיסטיים. השלכות ליישומי ידע מחקרי עם ילדים, הורים ומערכות ציבוריות
עבודות גמר (לתלמידים במסלול ללא תזה)	מטרת הקורס של עבודות גמר הינה ללוות את הסטודנט בתהליך כתיבת עבודת הגמר.
סמינר תזה (לתלמידים במסלול תזה)	הקורס ילווה את התלמידים הכותבים עבודת גמר מחקרית (תזה) ויהיה בעל אופי סדנאי. מטרת הקורס הינן לתרגל כתיבה מדעית, להעמיק בסוגיות מתודולוגיות התפתחותיות ולהתנסות בסטטיסטיקה היסקית מתקדמת. במהלך הקורס התלמידים יתבקשו להכין ניירות חשיבה, להוביל דיון במאמרים, להציג בכתב ובעל פה את התקדמותם בהכנת הצעת התזה/עבודת התזה, ולתרגל ניתוחים סטטיסטיים בעזרת תוכנת SPSS
התפתחות הילד - קורסי בחירה מתקדמים	
הדרכה רפלקטיבית	הקורס הינו במתכונת קבוצת הדרכה שתעסוק במקרים שיביאו המשתתפים. המקרים יהיו של ילדים ומשפחות אותם פוגשים המשתתפים במסגרת עבודתם. הקבוצה תדון במקרה, בפניה לטיפול או להתערבות, ביחסים בתוך המשפחה וביחסי המשפחה עם המטפל. נעשה ניסיון להשתמש בתחושות המטפל, בהבנתו את המקרה וביחסיו עם הילד והמשפחה, כמו גם בתחושות ומחשבות שיעלו בחברי הקבוצה האחרים, על מנת להבין את הדינאמיקה הרגשית של הילד ומשפחתו, ואת הקשרים בין המטפל והמטופלים, ובכך לתרום להבנת המקרה והתהליך הטיפולי.
יסודות הפסיכותרפיה	מטרת הקורס היא להכיר את מגוון שיטות הטיפול בעולם הפסיכותרפיה, ולבחון כיצד הבנה זו תוכל לעזור לכם בעבודתכם. נלמד את יסודות הפסיכותרפיה ועקרונותיהם המרכזיים, מבחינה היסטורית-פילוסופית ומבחינה תאורטית. לאחר עיון בחומר קריאה ודיונים על התכנים, יהיה פרק חוויתי, בו נתרגל את החומר סביב מצבים קליניים שרלוונטיים לעבודה הטיפולית הרב-מקצועית
תצפית ילד, דיאדה וטריאדה	קורס זה נועד להקנות הכרות עם מספר שיטות להערכת עולמו הפנימי של הילד ומערכת היחסים הנרקמת בין הילד להוריו, הן

	ברמה הדיאדית (הורה-ילד) והן ברמה הטריאדית (אם-אב-ילד). בקורס זה נעסוק בשלושה כלים מרכזיים: MacArthur Story Stem Battery (MSSB) Autobiographical Emotional Event Dialogues (AEED) Lausanne Trilogue Play (LTP) הקורס יכלול בתחילה התייחסות למשחק בגיל הרך, תוך התמקדות בחשיבות ומשמעות המשחק עבור ילדים צעירים. לאחר מכן יוצגו שלושת הכלים, תוך התייחסות לרקע התאורטי וגוף הידע המחקרי העומד בבסיס כל אחד מהכלים הנ"ל והכרות עם דרך הקידוד של כל כלי. בקורס נעמיק את ההבנה אודות התקשורת הרגשית המתרחשת בעת אינטראקציה (דיאדית / טריאדית), תוך התמקדות במונחים: קוהרנטיות רגשית, מותאמות רגשית, סנכרון, אינטגרציה של חוויה רגשית.
הכרות עם המודלים של הזמינות הרגשית של הדיאדה והסתגלות ההורה לאבחנה של ילדו	מטרת הקורס הינה הכרות ולמידה של שני מודלים: הזמינות הרגשית והסתגלות הורים לאבחנה של ילדם. הקורס יהיה בעל אופי סדנאי ויכלול בחלקו הראשון הצגה של הכלי הזמינות הרגשית, הכרה של ששת סולמות הכלי והסתכלות על אינטראקציות בין הורים/מטפלים וילדים, המצולמות בווידאו, בעזרת הפריזמה של כלי הזמינות הרגשית. במהלך הסדנה אנו נדון במושגים מרכזיים עליהם מושתת כלי זה: איכות האינטראקציה, הדדיות ודיאדיות, הבניה וחודרנות following the child's lead, חלוקה השני של הסדנה יעסוק בהסתגלות של הורים לאבחנה, ובמסגרתו נתרגל את השימוש בראיון ה Reaction to the Diagnosis Interview
התפתחות שפה בגיל הרך	הקורס ידון בהתפתחות שפה מנקודת מבט כלל מערכתית: היכולות והידע השפתי המתפתח של תינוקות וילדים, הקלט השפתי מסביבתם הקרובה, דו לשוניות, והדרכים בהן חוקרות וחוקרים לומדים על תהליכים אלו
ילדים במשפט	בקורס נעסוק בסוגיות נבחרות כגון גירושין, הוצאת ילדים מהבית, אמנה, אימוץ, פונדקאות, זכויות ילדים, סגור על ילדים, דיני משפחה, דיני הורים וילדים, תוך שילוב בין שיקולים התפתחותיים מהדד ושיקולים חברתיים-משפטיים מאידך.
ילדים בסיכון	הקורס יעסוק באספקטים תאורטיים וקליניים של ילדים בסיכון. הקורס יבחן אספקטים שונים של ילדים הגדלים בסביבת עוני, ילדים העוברים התעללות והזנחה, פגיעות מיניות סביבה חוץ ביתית פנימית או משפחתית ועוד.
קורסי התמחות בחוג לפיזיולוגיה	
מבוא ללמידה מוטורית	הקורס נועד להקנות ידע בסיסי ויישומי בתחום הלמידה המוטורית. במסגרת הקורס יוצגו המנגנונים הביולוגיים הקשורים בפלסטיות מוחית ומאפייני ההתנהגות המניעים שינויים פלסטיים במוח. יוצגו העקרונות לבניית תכנית אימון המבוססת על עקרונות הלמידה המוטורית. כמו כן יוצגו כלים שמטרתם לסייע בישום העקרונות של הלמידה המוטורית בעבודה בקליניקה.

אבחון וטיפול נויורולוגי בטווח החיים	הקורס יציג מגוון סוגיות באבחון וטיפול בילדים ומבוגרים עם פגיעה במערכת העצבים המרכזית. במהלך הקורס יינתן דגש על: 1. דיון בבסיס התיאורטי של גישות אבחון ואמצעי טיפול 2. בחינה של אמצעי טיפול ביחס למחקר עדכני 3. יישום בקליניקה של אבחון ואמצעי טיפול תוך התייחסות לעקרונות המעשיים ווריאציות אפשריות בישום.
פגות: ראייה התפתחותית עדכנית בלווי וטיפול	הקניית ידע והבנה בתהליכי התפתחות של ילדים שנולדו פגים כאוכלוסייה ייחודית בסיכון התפתחותי. הבנת הבסיס הרפואי וההתפתחותי למאפייניהם הייחודיים בתחום התנועה, התחושה, השפה והתקשורת, היבטים חברתיים-רגשיים והיבטים תפקודיים של שינה ואכילה. הצגת עקרונות מנחים ודגשים עדכניים באבחון ובטיפול.
משחק ומשחקיות: ראייה התפתחותית רב-תחומית	הקורס יעסוק בהתפתחות המשחק בינקות ובילדות בהקשר תנועתי, רגשי, לשוני-חברתי וקוגניטיבי. יושם דגש על הזיקה בין התחומים השונים, יישום הקליני והתייחסות לילדים עם צרכים מיוחדים. במהלך הקורס יוצגו סרטים שישמשו בסיס לניתוח על פי ההיבטים ההתפתחותיים השונים.
לחשוב סביבה לראות הזדמנות בראי ההתפתחות	הקורס יעסוק בקשר ילד-סביבה, על בסיס תיאוריות תפיסיות ואקולוגיות, ותיאוריות העוסקות בעיצוב והנגשה. יוצגו היבטים רב מקצועיים להבנת הסביבה בהתפתחות הילד, ותפקודו. ייבחנו כלים להערכת היבטים סביבתיים בתכנון התערבות, והמשמעויות הסביבתיות השונות בהתערבות באוכלוסיות עם צרכים מיוחדים.
תרגול גופני בילדים – היבטים פיזיולוגיים	The course will examine the following areas: 1. The responses to exercise and training among healthy children, with an emphasis on the physiological response. 2. The effect that normal growth and development may have on the responses to exercise and vice versa in healthy children.
תרגול גופני בילדים בבריאות ובחולי א' + ב' - סמינריון	The seminar will examine the following areas: 1. The responses to exercise and training among healthy children, with an emphasis on the physiological response. 2. The effect that normal growth and development may have on the responses to exercise and vice versa in healthy children. 3. The role of physical activity, exercise and training among children with disorders and chronic illnesses.
קורס חובה אינטגרטיבי של בתכנית ההתמחות	

המבנה של קורס זה הינו של שני קורסים סמסטריאליים, כל אחד בהיקף של 2 שש"ס, אשר יהוו קורסי חובה עבור תלמידות תכנית ההתמחות.	
סוגיות מתקדמות בחקר מדעי התנועה	הקורס יעסוק בסוגיות ליבה הנוגעות להתפתחות התנועה האנושית מינקות ועד הבגרות, תוך הדגשת יישומי ידע המחקר ההתפתחותי על הבנת התחום המוטורי. הקורס יעסוק בחשיבות התנועה להתפתחות האנושית, בהקשרים הביולוגיים והסביבתיים של התנועה בהסתכלות רחבה, ובמאפיינים הסימטריים והא-סימטריים בתנועה האנושית.
סמינר מחקר מתקדם אינטגרטיבי בהתפתחות הילד	קורס זה יהווה המשך לקורס "סוגיות מתקדמות בחקר מדעי התנועה". הסמינר יעסוק בסוגיות נבחרות המבטאות נקודת מבט רב-תחומית על התפתחות הילד, קרי התפתחות חברתית-רגשית, שפתית ומוטורית. סוגיות אלו ידונו בהקשר של ילדים עם התפתחות טיפוסית ובהקשר של ילדים עם אבחנות. לדוגמא: קשר אם-תינוק/אם-ילד והתפתחות מוטורית ושפתית של הילד בהקשר של ילדים שנולדו פגים; התפתחות הג'סטה – תנועה כאקט תקשורתי ותרומתה להתפתחות חברתית-רגשית של ילדים עם התפתחות טיפוסית וילדים עם לקויות.

. DESIGN & DEVELOPMENT BY FACULTY OF 2024 © COPYRIGHT צוות מחשוב מדעי החברה
SOCIAL SCIENCE